

بررسی تاثیر تنش خشکی بر برخی شاخص‌های مورفولوژیکی دو گیاه دارویی ریحان و شنبلیله در شرایط گلخانه

حمید رضا احمایی^۱، پرویز رضوانی مقدم^۲ محمد بهزاد امیری^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد آگرواکولوژی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

Ehyaee.hre@gmail.com

به منظور بررسی تنش خشکی بر تولید گیاهان دارویی آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در گلخانه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد اجرا شد، در این آزمایش ۲ گونه مهم از گیاهان دارویی، ریحان (*Ocimum basilicum*) و شنبلیله (*Trigonella foenum-graecum*) تحت تیمارهای آبیاری کامل در حد ظرفیت زراعی مزرعه (FC) و تنش‌های خشکی به میزان ۲۰٪، ۴۰٪، ۶۰٪ و ۸۰٪ FC قرار گرفتند، در انتهای دوره رشد، ارتفاع گیاهان، تعداد برگ، دانه، گره در ساقه، وزن ساقه، دانه در تک بوته، برگ و ماده خشک تولیدی اندازه‌گیری شد. نتایج نشان داد که تیمار ۱۰۰٪ FC بیشترین و در تیمار ۲۰٪ FC کمترین مقدار این صفات به دست آمد، در تیمار شدید خشکی (۲۰٪ FC) بذری در دو گیاه دارویی تولید نشد. همچنین در تمامی صفات مورد مطالعه به جز تعداد دانه در بوته گیاه شنبلیله بر ریحان برتری داشت.

کلمات کلیدی: گیاهان دارویی، تنش خشکی، ریحان، شنبلیله.

اثر سطوح مختلف تنش خشکی بر شاخص‌های جوانه‌زنی و رشد گیاهچه دو گیاه دارویی زوفا و مارگاریت

حمید رضا احمایی^{۱*}، پرویز رضوانی مقدم^۲، محمد بهزاد امیری^۳، سید محمد سیدی^۳، احسان کشمیری^۱

۱- دانشجویان کارشناسی ارشد زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- استاد گروه زراعت دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد آگرواکولوژی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

Ehyaee.hre@gmail.com

به منظور بررسی عکس‌العمل جوانه‌زنی بذر و رشد اولیه دو گیاه دارویی زوفا و مارگاریت در شرایط تنش خشکی آزمایشی به صورت طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار در دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد انجام شد. تأثیر سطوح تنش خشکی (۰، ۲۰، ۴۰، ۶۰، ۸۰- بار) ناشی از ماده پلی اتیلن گلایکول ۶۰۰۰ بر جوانه‌زنی و رشد اولیه گیاهچه‌های زوفا (*Hyssopus officinalis*) و مارگاریت (*callistephus chinensis*) مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد که اثر سطوح تنش خشکی بر سرعت و درصد جوانه‌زنی بذر معنی‌دار بود. تأثیر سطوح مختلف تنش کم‌آبی بر طول ریشه‌چه و ساقه‌چه و وزن خشک آن‌ها معنی‌دار بود، به طوری که با افزایش تنش خشکی، طول و وزن و خشک ریشه‌چه و ساقه‌چه کاهش پیدا کرد. با افزایش شدت تنش خشکی درصد کاهش طول ساقه‌چه نسبت به ریشه‌چه بیشتر بود و به نظر می‌رسد طول ساقه‌چه به تغییر پتانسیل خشکی حساسیت بالایی دارد. به طور کلی گیاه زوفا در اغلب صفات از مارگاریت برتری داشت.

کلمات کلیدی: زوفا، مارگاریت، تنش خشکی، جوانه‌زنی